

Klar RET

DECEMBER 2012

Borgerrådgiverens guide om partsrepræsentation

“Det kan være krævende at have en sag i kommunen, og borgeren kan af forskellige årsager føle det som et pres at stå alene med sagen. Vi skal som medarbejdere vide og – når det er relevant – oplyse borgerne om, at de har ret til at få hjælp af en partsrepræsentant eller en bisidder.”

Side 2

PARTSREPRÆSENTATION

Borgernes behov for rådgivning og hjælp til at varetage deres sager i kommunen er vokset de seneste år. Det er sket i takt med den økonomiske krisens gennemslag og en stadig mere omfangsrig og kompliceret lovgivning.

Det kan være krævende at have en sag i kommunen, og borgeren kan af forskellige årsager føle det som et pres at stå alene med sagen. Vi skal som medarbejdere vide og – når det er relevant – oplyse borgerne om, at de har ret til at få hjælp af en partsrepræsentant eller en bisidder.

HVORNÅR ER DET RELEVANT?

Vi skal oplyse borgerne om deres mulighed for at benytte en partsrepræsentant eller bisidder, hvis de for eksempel har svært ved at formulere sig på skrift, er fysisk eller psykisk svage eller giver udtryk for, at de finder sagen uoverskuelig og indviklet.

En god dialog med borgeren giver en god oplevelse af kontakten med kommunen. Dialogen sker ofte direkte med borgeren, men kan også ske via en partsrepræsentant eller en bisidder.

Når vi samarbejder med en partsrepræsentant eller bisidder og får etableret en god dialog, er det derfor til gavn for både den enkelte borger, medarbejderne og kommunen.

Borgerens ret til at benytte en partsrepræsentant eller bisidder er reguleret i forvaltningsloven og i særregler på nogle specifikke sagsområder. Borgeren kan under hele sagsforløbet frit vælge enten at lade sig repræsentere af en partsrepræsentant eller bistå af en bisidder.

Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre (forvaltningsloven § 8, stk. 1, 1. pkt.)

FORSKEL PÅ PARTSREPRÆSENTANT OG BISIDDER

En partsrepræsentant kan varetage borgerens interesser både mundtligt og skriftligt ved for eksempel at deltage i møder med kommunen, udtale sig på vegne af borgeren, modtage breve fra kommunen og afgive skriftlige be-

mærkninger og svar. Borgeren bestemmer selv, om partsrepræsentanten skal varetage alle – eller alene dele af – borgerens interesser i sagen.

Bisidderens rolle er mere begrænset. En bisidder kan ligesom partsrepræsentanten deltage i møder med kommunen og kan eventuelt føre ordet for borgeren, men herudover har en bisidder ikke yderligere beføjelser.

HVEM KAN VÆRE PARTSREPRÆSENTANT ELLER BISIDDER

Borgeren kan frit vælge, hvem der skal være partsrepræsentant eller bisidder i sagen. Det kan være en sagkyndig som for eksempel en advokat, retshjælpsinstitution, revisor eller socialrådgiver, men en borger kan også vælge en ægtefælle, et familiemedlem eller en bekendt.

Vi må ikke blande os i borgerens valg af partsrepræsentant eller bisidder. Kun i tilfælde, hvor vi vurderer, at en partsrepræsentant ikke er i stand til at varetage borgerens interesser forsvarligt, er vi som myndighed forpligtet til at informere borgeren om, at partsrepræsentanten ikke kan accepteres. Det kan for eksempel være, hvis en partsrepræsentant direkte tilsidesætter borgerens ønsker og interesser.

Hvis partsrepræsentantens eller bisidderens optræden er meget forstyrrende for behandlingen af sagen, kan vi ligeledes nægte at acceptere borgerens valg. Det kan for eksempel være, hvis partsrepræsentanten eller bisidderen optræder truende eller voldeligt over for kommunens medarbejdere.

Vi skal være opmærksomme på, at en beslutning om ikke at acceptere en partsrepræsentant eller bisidder kan være meget indgribende over for borgeren. Beslutningen kræver derfor en konkret afvejning af på den ene side borgerens ønske om hjælp fra partsrepræsentanten eller bisidderen og på den anden side hensynet til effektiv sagsbehandling, ro og orden eller andre private eller offentlige interesser. Kun når der er meget tungtvejende grunde, vil en beslutning om ikke at acceptere en partsrepræsentant eller bisidder være korrekt.

HENVISNING TIL PARTSREPRÆSENTANT ELLER BISIDDER

Det er vigtigt, at vi kan henvise borgeren til en retshjælpsinstitution eller bisidderordning, der kan hjælpe, hvis borgeren ønsker at gøre brug af retten til at have en partsrepræsentant eller bisidder, men ikke selv har kendskab til en person, som kan påtage sig opgaven.

Der findes adskillige retshjælpsinstitutioner i Københavns Kommune, der enten tilbyder generel rådgivning eller rådgivning inden for specifikke områder. Bisidderordninger retter sig hovedsageligt mod en bestemt gruppe af borgere. Gigtforeningen, Børns Vilkår og Dansk Handicap Forbund er blot nogle af de organisationer, der tilbyder bisiddere. Vi kan i de enkelte forvaltninger med fordel udarbejde en intern liste over sådanne institutioner eller ordninger til brug for vejledning af borgerne.

FULDMAGT

Hvis der i en sag opstår tvivl om, hvorvidt en person, der hjælper borgeren, er partsrepræsentant eller bisidder, skal vi afklare spørgsmålet. Det skyldes, at en partsrepræsentant i større eller mindre omfang vil kunne handle på vegne af borgeren i forhold til partsbeføjelserne i forvaltningsloven og i særlovgivningen.

EKSEMPEL

En forvaltningsenhed sender inden modtagelsen af en fuldmagt brevene i en sag til partsrepræsentanten, mens enheden efter at have modtaget fuldmagten sender brevene til borgeren. Der opstår tvivl om repræsentationsforholdet. Borgeren ønsker, at brevene sendes til partsrepræsentanten, men enheden følger ikke borgerens ønske, og brevene kommer derfor ikke frem til rette modtager.

Vi skal derfor være sikre på, at der faktisk er tale om en partsrepræsentant, når vi for eksempel sender en sag i partshøring. Ellers risikerer vi uberettiget at sende personlige oplysninger om borgeren til den formodede partsrepræsentant og vil dermed overtræde vores tavshedspligt.

Vi kan sikre os ved at anmode om en skriftlig fuldmagt fra borgeren. Når partsrepræsentanten er en sagkyndig, er det som udgangspunkt tilstrækkeligt, at borgeren eller partsrepræsentanten informerer kommunen.

Hvis der allerede er en fuldmagt i sagen, men der er tvivl om omfanget af fuldmagten, skal vi bede borgeren om at præcisere.

Vi skal vejlede borgeren om, hvad det vil sige at underskrive en fuldmagt, og hvilken betydning det har for det videre forløb i sagen, såfremt det vurderes at være nødvendigt. For eksempel kan det være relevant at fortælle borgeren, at kommunikation mellem borgeren og kommunen som udgangspunkt vil gå via partsrepræsentanten.

JOURNALISERING I SAGER MED PARTSREPRÆSENTANTER

Når en borger oplyser os om, at han ønsker at lade sig repræsentere af en bestemt partsrepræsentant, skal vi være opmærksomme på, at oplysningerne

EKSEMPEL

Et forældrepar anmoder som partsrepræsentanter for deres søn om at modtage kopier af de breve, der sendes til sønnen. Sønnens støttekontaktperson får ikke denne oplysning. Forældrene bliver derfor ikke informeret om, at støttekontaktpersonen afslutter forløbet med sønnen, fordi støttekontaktpersonen ikke kan komme i kontakt med ham.

herom journaliseres korrekt på den enkelte sag. Det er særlig nødvendigt, når en borger ikke har en fast sagsbehandler. Ved skiftet mellem to eller flere sagsbehandlere kan oplysningen, om at borgeren har en partsrepræsentant, gå tabt, hvis den ikke er journaliseret korrekt. Det kan betyde forlænget sagsbehandlingstid i borgers sag, hvis vigtige breve i sagen fejlagtigt sendes til borgeren og ikke til partsrepræsentanten. For eksempel er svarfrist ved partshøring og klagefrist ved afgørelser først gældende fra

det tidspunkt, hvor meddelelsen er kommet frem til den rette modtager, som her er partsrepræsentanten.

Vi skal derfor være sikre på, at partsrepræsentantens navn og kontaktoplysninger fremgår af sagen. Hvis der er en fuldmagt, skal den gemmes som et dokument på sagen med en præcis titel. Har vi bedt borgeren om at præcisere omfanget af fuldmagten, skal disse oplysninger også journaliseres på sagen.

EKSEMPEL

En forvaltningsenhed sender en mødeindkaldelse til en borger på trods af, at de er oplyst om, at borgeren ikke åbner sin post. Mødeindkaldelsen skulle være sendt til borgerens partsrepræsentant. Borgeren åbner ikke sin post og kommer ikke til mødet, hvilket resulterer i, at kommunen stopper udbetalingen af borgerens ydelse.

Det er vigtigt, at journalisering af oplysninger om partsrepræsentanter indgår som en del af vores generelle retningslinjer for journalisering. På den måde indføres der en ensartet arbejdsgang for, hvordan oplysningerne journaliseres, og hvor i sagen det gøres. En sagsbehandler vil herefter hurtigt kunne danne sig et overblik over sagen og finde oplysning om en eventuel partsrepræsentant.

VI SKAL VÆRE FLEKSIBLE

Vi skal være fleksible, når vi tager stilling til en borgers ønske om, at en partsrepræsentant eller bisidder deltager i møder med kommunen. Selvom det i nogle sager kan være svært at finde en passende dato og et tidspunkt, hvor både borger, partsrepræsentant eller bisidder samt sagsbehandler har mulighed for at mødes, så skal vi forsøge at imødekomme borgerens ønske.

Borgeren har i disse tilfælde ofte et konkret ønske om at gøre brug af den faglige viden og/eller mentale støtte, som partsrepræsentanten eller bisidderen kan give. En borger kan også have brug for den ekstra tryghed, det kan give, at en anden person lytter med og efterfølgende hjælper med at huske oplysninger, der er givet under mødet. Det kan for eksempel være, hvis der er tale om en sag, som påvirker borgeren følelsesmæssigt.

Hvis vi ikke er fleksible, risikerer vi, at borgeren ikke bliver eller måske ikke føler sig tilstrækkelig inddraget i sagen, da borgerens oplysninger og bemærkninger til sagen kan blive begrænset af den manglende viden og støtte.

I de sager, hvor borgeren har valgt at have en partsrepræsentant eller bisidder til at hjælpe med at skabe overblik over sagen, konkretisere argumenter og komme med bemærkninger, kan det lette sagsbehandlingen og gøre den mere effektiv. Vi skal derfor også være fleksible, når en borger ønsker at rådføre sig med sin partsrepræsentant, før der for eksempel svares på konkrete spørgsmål i sagen.

DIGITALISERING

Københavns Kommune bevæger sig sammen med andre kommuner og statslige myndigheder mod større brug af digitalisering. Elektronisk borgerkommunikation og sagsbehandling vil med den nye lov om Offentlig Digital Post, der træder i kraft i november 2014, komme til at fylde mere.

Vi skal sikre os, at der ved indførelsen af selvbetjeningsløsninger for sagsbehandlingen tages højde for borgernes ønske om at lade sig repræsentere eller bistå under sagens behandling. Det skal være muligt for en partsrepræsentant at kommunikere med kommunen og følge med i en borgers sag via selvbetjeningsløsningerne.

HUSKELISTE FOR PARTSREPRÆSENTATION

- Informer borgeren om retten til at benytte en partsrepræsentant eller bisidder, når det er relevant
 - Udvis fleksibilitet i forhold til borgerens ønsker og behov
 - Journaliser kontaktoplysninger mv. på sagen
 - Bed om en fuldmagt, hvis du er i tvivl om, hvorvidt der er tale om en partsrepræsentant
 - Er du i tvivl om omfanget af en fuldmagt, så bed borgeren om at præcisere
 - Vejled borgeren om hvilke konsekvenser det vil have for det fremtidige sagsforløb at benytte en partsrepræsentant
 - Orienter dig om retshjælpsinstitutioner i Københavns Kommune og om bisidderordninger
-

LÆS MERE OM PARTSREPRÆSENTANTER OG BISIDDERE MV.

[Forvaltningsloven](#)

Læs om reglerne om vejledning om partsrepræsentation i
[Vejledning til forvaltningsloven](#)

[KlarRet 03 – om kommunens vejledningspligt](#)

[KlarRet 07 – om digital sagsbehandling – den elektroniske sag](#)

www.bisiddernet.dk

[Børns Vilkår bisidderordning](#)

KONTAKT BORGERRÅDGIVEREN

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Borgerrådgiveren for råd og vejledning på telefon 33 66 14 00 eller via e-mail til borgerraadgiveren@kk.dk.

